

فرایند ترجمه‌ی آثار اسلامی و نقش آن در تحولات اندلس و اروپا

مظفر اکبری مفاخر

عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور همدان

چکیده

فرهنگ و تمدن و پیشرفت علمی که امروزه در اروپا، طلیطله (اسپانیا) و صقلیه (ایتالیا) مشاهده می‌شود در ابتدای امر مرهون مسلمین و در مرحله‌ی دوم ناشی از فرایند ترجمه است که همانند پلی فرهنگی، علوم موجود در طلیطله و صقلیه را به دولت‌های اروپایی منتقل کرد و این علوم سنگ بنای اصلی برای تاسیس دانشگاه‌ها در اروپا شد. بهره‌گیری اروپا از فرهنگ، تمدن و پیشرفت علمی و اندیشه‌های بارور عربی ناشی از بیداری اروپا و همسایگی و هم‌مرزی با اندلس (طلیطله) و فرهنگ اسلامی در دو نقطه بود. این دو منطقه، نقطه‌ی تلاقی بین فرهنگ عربی اسلامی و بین اندیشه‌های نوپای اروپا بود که عبارتند از اسپانیا و مخصوصاً شهر طلیطله و دیگری صقلیه، واقع در جنوب ایتالیا بود. علت اهمیت این دو منطقه، ناشی از آنست که آن‌ها مرز بین مناطق اسلامی و اروپا بودند. اما (طلیطله) اسپانیا درگاه اصلی بود که از طریق آن فرهنگ اسلامی به سوی غرب سرازیر شد. این تبادل فرهنگی یا به عبارت شایسته‌تر مددجویی اروپا از معارف اسلامی از طریق اندلس (طلیطله-اسپانیا) زودتر انجام پذیرفت و تأثیری عظیم در تقدم و پیشرفت علمی در اسپانیا و از آنجا به همه‌ی اروپا به جای گذاشت. فرایند ترجمه، با ترجمه به دو زبان لاتینی و اسپانیایی بیشترین تأثیر را در پیشرفت برخی از علوم و ادب در اروپا داشته است.

کلید واژه‌ها: نهضت ترجمه- علم و فرهنگ - طلیطله - صقلیه